

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
К. філософ. н., доцент
Олена САВИЦЬКА)

_____ 2023 р.

”СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри педагогіки
Протокол № 21 від “22” 05 2023 р.

Завідувач кафедри

 (Руслан СОПІВНИК)

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Професійна освіта
(Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської
продукції та харчові технології)»

 (Оксана ВАСЮК)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Спеціальність: 015 Професійна освіта

Освітньо-професійна програма: 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

Факультет: Гуманітарно – педагогічний факультет

Розробник: к.пед.наук, старший викладач кафедри педагогіки Костири І.В.

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни «Педагогічні технології»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній рівень	бакалавр	
Спеціальність	015 Професійна освіта	
Спеціалізація	015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	
Галузь знань	01 Освіта	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	немає	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	
Семестр	4	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	0 год.	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	0 год.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

навчальна – забезпечення загальної теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти у галузі педагогіки вищої школи, яка слугуватиме основою для їхньої педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, здатності до оволодіння основними складовими педагогічної майстерності; розуміння дидактичних можливостей та особливостей різноманітних технологій навчання;

розвиваюча – розвиток педагогічного мислення, педагогічних здібностей, педагогічної творчості;

виховна – виховання професійно-значущих якостей, педагогічної моральності, психолого-педагогічної культури здобувачів вищої освіти.

Завдання: ознайомлення студентів з педагогічними технологіями у навчанні та виокремлення їх важливого місця і ролі у педагогічній науці; озброєння майбутніх викладачів з методиками вивчення та впровадження передових педагогічних технологій у навчальний процес.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

Зміст і структуру понять: освіта; вища освіта; навчання; педагогічна діяльність; педагогічна майстерність; компоненти процесу навчання; викладання; учіння; закономірності навчання; принципи навчання; методи навчання; засоби навчання; форми навчання; форми організації навчального процесу; педагогічні технології;

сутність процесів: викладання; учіння як дидактичного процесу; функції процесу навчання; сучасні дидактичні та методичні вимоги до проектування, організації та проведення різних форм навчальних занять у закладі вищої освіти; особливості технологій традиційного навчання; особливості сучасних технологій навчання; особливості інноваційних технологій навчання; педагогічні засади організації процесу навчання; найбільш відомі технології навчання.

Здобувачі вищої освіти повинні вміти:

отримувати нові знання з різних джерел, з досліджень власної діяльності; передбачати можливі результати педагогічної діяльності; проектувати основні компоненти процесу навчання; проектувати власну діяльність і поведінку для взаємодії зі здобувачами; планувати та організовувати навчальну діяльність здобувачів; використовувати дидактичні можливості різноманітних технологій навчання; будувати дидактичну структуру навчальних занять; організовувати педагогічну діяльність і навчальну діяльність здобувачів вищої освіти відповідно до цілей певних технологій навчання; аналізувати педагогічні ситуації; використовувати рекомендації педагогіки та психології вищої школи щодо практичного застосування різноманітних технологій навчання; фактори, що сприяють впровадженню нових педагогічних технологій.

Компетентностями, якими повинен володіти здобувач після вивчення дисципліни є:

-здатність виявляти ініціативу та підприємливість, планувати, організовувати, контролювати, координувати роботу та вмотивовувати членів колективу;

-здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

-здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

-здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище;

- здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного та скороченого терміну денної (заочної) форми навчання;

Змістовий модуль 1. Технології навчання в сучасній освіті

Тема 1. Технологічний підхід у навчанні. Мета, завдання та зміст курсу. Технологічний підхід в оволодінні знаннями. Сутність педагогічної технології, її структура. Зміст понять: "освітні технології", "педагогічні технології", "технології навчання", "технології виховання", "персоніфіковані технології". Фактори, що сприяють впровадженню нових педагогічних технологій.

Тема 2. Особистісно орієнтовані педагогічні технології. Історія виникнення особистісного підходу в педагогіці. Зміст особистісно орієнтованого навчання. Моделі особистісно орієнтованої педагогіки: соціально-педагогічна, предметно-дидактична. Вимоги до особистісно орієнтованих технологій, їх основні цілі і завдання. Особистісно орієнтована педагогічна ситуація як найпростіша ланка технології.

Тема 3. "Вальдорфська педагогіка" як особистісно орієнтована технологія. Історія виникнення Вальдорфської педагогіки, її мета і завдання, основні концептуальні положення. Особливості змісту "навчання за епохами". Вимоги до особистості педагога. Роль батьків у вихованні за Вальдорфською технологією.

Тема 4 Технологія розвивального навчання. Історія виникнення технології (ідеї Платона, Аристотеля, Сократа, Я.Коменського, Ж.Руссо, Й.Песталоцці, Ф.Дістерверга, К.Ушинського, Г.Ващенко). Концептуальні положення систем розвивального навчання Л.Виготського, Л.Занкова, В.Давидова, Д.Ельконіна. Головні цілі та завдання розвивального навчання, модель його реалізації: зміст технології розвивального навчання, особливості методики. Вимоги до особистості педагога та досвід впровадження розвивального навчання у системі освіти України.

Змістовий модуль 2. Технології навчання в аграрній освіті.

Тема 1. Програмоване навчання. Історія виникнення програмованого навчання. Основні положення програмованого навчання. Програма та крок програми як основні компоненти. Лінійна, розгалужена, комбінована програми навчання. Засоби програмованого навчання. Переваги та недоліки застосування комп'ютерної техніки у навчальному процесі.

Тема 2. Технологія модульного навчання. Виникнення модульної організації навчання. Версії модульного навчання: американська, англійська, німецька, литовська, міжнародна (модульно-рейтингова), українська (модульнорозвивальна, модульно-тьюторська). Характеристика організаційнотехнологічних засобів: модуль, модульна програма, модель методів тощо. Вимоги, принципи, організація навчально-виховного процесу за модульною технологією навчання. Особливості модульно-тьюторської технології навчання.

Тема 3. Технологія проблемного навчання. Структура проблемної ситуації. Методи і форми проблемного навчання. Методика підготовки та проведення проблемної лекції, пошукового семінару, евристичної бесіди

практичних проблемних занять. Досвід застосування проблемної технології навчання в аграрній освіті.

Тема 4. Ігрові технології навчання. Сутність, зміст, функції, вимоги до застосування гри у навчанні. Класифікація педагогічних ігор, навчальна ділова гра, розігрування ролей, ігрове проектування, аналіз виробничих ситуацій, інтелектуальні ігри як складова ігрової технології навчання. Місце педагогічних ігор в системі методів навчання.

Тема 5. Технологія проектного навчання. Історія виникнення технології. Концептуальні положення. Зміст, мета і завдання технології. Основні етапи, вимоги до особистості педагога проектної технології.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	П	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змісто вий модуль 1. Тех нології навчання в сучасній освіті												
Тема 1. Технологічний підхід у навчанні	11	2	2			7						
Тема 2. Особистісно орієнтовані педагогічні технології.	14	4	4			6						
Тема 3. "Вальдорфська педагогіка" як особистісно орієнтована технологія	11	2	2			7						
Тема 4. Технологія розвивального навчання	11	2	2			7						
Разом за змістовим модулем 1	47	10	10			27						
Змісто вий модуль 2. Тех нології навчання в аграрній освіті												
Тема 1. Програмоване навчання	15	4	4			7						
Тема 2. Технологія модульного навчання.	14	4	4			6						
Тема 3. Технологія проблемного навчання	14	4	4			6						
Тема 4. Ігрові технології навчання	15	4	4			7						
Тема 5. Технологія проектного навчання	15	4	4			7						
Разом за змістовим модулем 2	73	20	20			33						
Усього годин	120	30	30	-	-	60						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1.	
1	Тема 1. Технологічний підхід у навчанні	2
2	Тема 2. . Особистісно орієнтовані педагогічні технології	4
3	Тема 3. "Вальдорфська педагогіка" як особистісно орієнтована технологія	2
4	Тема 4. Технологія розвивального навчання	2
	Змістовий модуль 2.	
5	Тема 1. Програмоване навчання	4
6	Тема 2. Технологія модульного навчання	4
7	Тема 3. Технологія проблемного навчання	4
8	Тема 4. Ігрові технології навчання	4
9	Тема 5. Технологія проектного навчання	4
	Усього годин	30

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Розкрийте сутність поняття «педагогічної технології», його структуру.
2. Назвіть та охарактеризуйте фактори, що сприяють впровадженню нових педагогічних технологій.
3. Розкрийте історію виникнення особистісного підходу в педагогіці, зміст особистісно орієнтованого навчання.
4. Схарактеризуйте моделі особистісно орієнтованої педагогіки: соціально-педагогічна, предметно-дидактична.
5. Розкрийте зміст та основні принципи Вальдорфська педагогіки як особистісно орієнтованої технології.
6. Розкрийте історію виникнення Вальдорфської педагогіки, її мету і завдання, основні концептуальні положення. Особливості змісту ”навчання за епохами”. Вимоги до особистості педагога.
7. Схарактеризуйте основні цілі та завдання розвивального навчання, модель його реалізації: зміст технології розвивального навчання, особливості методики.
8. Розкрийте вимоги до особистості педагога та досвід впровадження розвивального навчання у системі освіти України.
9. Розкрийте історію виникнення програмованого навчання, основні його положення.
10. Назвіть та аргументуйте переваги та недоліки застосування комп'ютерної техніки у навчальному процесі.
11. Розкрийте зміст технології модульного навчання.
12. Схарактеризуйте вимоги, принципи, особливості організації освітнього процесу за модульною технологією навчання.
13. Розкрийте методику підготовки та проведення проблемної лекції, пошукового семінару, евристичної бесіди практичних проблемних занять.
14. Назвіть та схарактеризуйте методи і форми проблемного навчання.
15. Розкрийте суть поняття «ігрові технології навчання».
16. Подайте класифікація педагогічних ігор. Схарактеризуйте коротко навчальну ділову гру, розігрування ролей, ігрове проектування, аналіз виробничих ситуацій, інтелектуальні ігри як складові ігрової технології навчання.
17. Розкрийте історію виникнення технології проектного навчання, його концептуальні положення.
18. Схарактеризуйте особливості організації освітнього процесу за проектною технологією: основні етапи, принципи, вимоги до особистості педагога.
19. Розкрийте основні положення системи розвивального навчання за Л.Виготським.
20. Розкрийте особливості організації освітнього процесу за модульною системою навчання.
21. Розкрийте суть ігрових технологій навчання; зміст, функції, вимоги до застосування гри у навчанні.
22. Схарактеризуйте ігрове проектування як складову частину ігрової технології навчання.

23. Схарактеризуйте пасивні, активні та інтерактивні методи навчання в освітньому процесі.
24. Схарактеризуйте проблемне навчання та особливості організації освітнього процесу з використанням технологій проблемного навчання.
25. Назвіть технології критичного мислення. Схарактеризуйте одну із них.
26. Назвіть кооперативні інтерактивні технології навчання. Схарактеризуйте одну із них.
27. Схарактеризуйте спільний проект як технологію кооперативного навчання.
28. Схарактеризуйте «акваріум» як технологію кооперативного навчання.
29. Назвіть технології колективно-групового навчання. Схарактеризуйте одну із них.
30. Схарактеризуйте технологію колективно-групового навчання «Мікрофон», назвіть її переваги і недоліки.
31. Схарактеризуйте технологію колективно-групового навчання «Мозковий штурм», назвіть її переваги і недоліки.
32. Схарактеризуйте технологію колективно-групового навчання «Незакінчене речення», назвіть її переваги і недоліки.
33. Схарактеризуйте технологію колективно-групового навчання «Навчаючи-вчусь», назвіть її переваги і недоліки.
34. Схарактеризуйте технологію колективно-групового навчання «Ажурна пилка», назвіть її переваги і недоліки.
35. Схарактеризуйте суть проектної освіти. Назвіть основні етапи роботи над проектом.
36. Розкрийте історію виникнення проектної технології та її ознаки.
37. Назвіть та розкрийте основні вимоги до організації проектної діяльності.
38. Подайте класифікацію навчальних проектів. Назвіть етапи проєтування.
39. Схарактеризуйте гру як метод навчання. Назвіть напрями реалізації ігрових прийомів і ситуацій.
40. Назвіть та схарактеризуйте основні функції гри як освітньої технології. Окресліть доречність використання ігрових технологій в освітньому процесі

8. Методи навчання

Лекція, розповідь, бесіда, пояснення, вправа, самостійна робота, практична робота, самостійна робота з книгою, демонстрація, ілюстрація, диспут, мозкова атака, проблемний виклад, пізнавальний спір.

9. Форми контролю

Індивідуальна і фронтальна перевірка знань, підсумковий контроль (іспит).

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол №6 з табл.1.

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

НМК з дисципліни (електронний варіант).

12. Рекомендована література

Основна

1. Аніловська Г.Я., Марушко Н.С., Томаневич Л.М. Університетська освіта. Навч. посіб. / Г.Я Аніловська, Н.С Марушко. К.: Каравела, 2018.
2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи. К.: Каравела, 2015.
3. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи: Навч. посібн.К. : НАУ, 2015.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібн. К.:Академвмдав, 2004.
5. Козак Н.Л., Шоробура І.М. Університетська освіта. К.: Каравела, 2018.
6. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Знання, 2010.
7. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія: навч. посіб. К.: Каравела, 2019.
8. Лучанінова О.П. Педагогічні технології у вищій школі: навч.посібник. Дніпропетровськ:ЛПРА, 2013.
9. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. К.: Каравела, 2017.
10. Педагогічна майстерність: Підручник. 2-ге вид. допов. і переробл. К.: Вища шк., 2004.
11. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. К.: Академвидав, 2014.

Монографії

1. Діагностика і розвиток педагогічної майстерності у професійних навчальних закладах: Кол. монограф. К. : Педагогічна думка, 2007.
2. Лавріненко. О. А. Педагогічна майстерність в історико-педагогічному вимірі: теорія, практика, поступ: Монографія. К. : Богданова А. М., 2009.
3. Мороз І.В. Педагогічні умови запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу: Монографія К.: ТОВ «Освіта України», К., 2005.

Інформаційні ресурси

1. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2111>